

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного Університету»
Навчально-науково-виробничий центр
Національного університету цивільного захисту України
Національний авіаційний університет, кафедра економіки та бізнес-технологій
Imperatyw PI Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością
(ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Варшава, Польща)
Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина)
Вільнюський університет, кафедра обліку та аудиту (Вільнюс, Литва)
ТОВ «ХЛАДОПРОМ»

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
«Відновлення та модернізація економіки
України: виклики, пріоритети, практики»

Харків, 2 березня 2023 р.

УДК 338.246.88
М 74

Редакційна колегія:

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ: Гурова Капіталіна – к.е.н., доцент, в. о. директора ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», Заслужений працівник народної освіти України.

Баришевський Олексій – Голова Наглядової ради ТОВ «ХЛАДОПРОМ».

Домбровська Світлана – д.держ.упр., професор, проректор Національного університету цивільного захисту України – начальник навчально-науково-виробничого центру, Заслужений працівник освіти України.

Катаєв Андрій – заступник директора з навчально-методичної роботи ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету», к.е.н., доцент.

Кулінченко Сергій – голова ради студентського самоврядування ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Міт'яєва Тетяна – к.е.н., доцент, завідувач відділення харчових технологій та ресторанного бізнесу ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Нагорна Ірина – к.е.н., доцент, завідувач відділення економіки та бізнесу ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Ніколенко Борис – директор ТОВ «Торговий будинок ІМПЕРАТИВ», Imperativ PL Sp. Z o.o, (Варшава, Польща).

Peter Szatmari – Dr., проректор з загальної роботи та зав'язків з громадськістю Milton Friedman University (Будапешт, Угорщина).

Rasa Subaciene – Dr., завідувач кафедри обліку та аудиту Вільнюського університету, професор (Вільнюс, Литва).

Савченко Ілля – к.держ.упр., доцент, заступник директора з навчально-методичної роботи ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

Чумак Оксана – д.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та бізнес-технологій Національного авіаційного університету.

Рекомендовано до оприлюднення Педагогічною радою ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ» (протокол № 6 п.6 від 07.03.2023 р.).

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики», в яких розглядається основні напрями створення умов для модернізації національної економіки, розробити підходи до формування політики модернізації економіки та пропозиції щодо механізму її реалізації.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей та повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної ради збірника.

М 74 **Матеріали** Міжнародної науково-практичної конференції «Відновлення та модернізація економіки України: виклики, пріоритети, практики». – Харків : ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», 2023. – 266 с.

Анісімова А. В., здобувач освіти,
Курилова Н. М., викладач,
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Дослідженням інновацій науковці зацікавилися порівняно недавно. Не можна сказати, що дане питання є недостатньо вивченим, але існує ряд невирішених і нерозглянутих моментів в цьому напрямі науки. На даному етапі розвитку економіки нашої країни доцільно займатися не лише вивченням інновацій як відокремленої галузі, а розглядати їх комплексно, пов'язуючи з іншими поняттями. Тому доцільно розглядати інновації з позицій розвитку країни і розвитку підприємства в сучасних умовах.

Для більшої наглядності в розгляді даного питання, спочатку доцільно розглянути поняття «інновації», надане різними науковцями.

Українські економісти Декалюк О. В та Береза А. А приводять наступне трактування поняттю «інновації» – це новостворені або вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва або соціальної сфери. Якщо аналізувати надане поняття, то можна сказати, що науковці розглядають інновації більш широко, не тільки по відношенню до підприємства, але і до економіки в цілому.

Венгерський економіст Б. Санто вважає, що «інновація» - це такий суспільно-технологічний і економічний процес, який через практичне використання ідей і винаходів приводить до створення кращих за своїми властивостями виробів, технологій, і у випадку, якщо вона орієнтується на економічну вигоду, прибуток поява інновації на ринку може призвести додатковий дохід. Даний науковець розглядає інновацію як широке поняття на рівні економіки.

Американська вчена Кантер Р. М. Надає наступне трактування поняттю «інновація» - це процес втілення у життя будь-якої нової ідеї, що пропонує вирішення якоїсь проблеми. Новаторськими серед інших є ідеї, спрямовані на реорганізацію виробництва та зниження його собівартості, комплексний збір складно-технічної продукції. В даному випадку науковець розглядає інновацію більш вузько, на рівні підприємства.

Аналізуючи вищеприведену інформацію, можна зазначити, що інновації не можуть існувати і використовуватися обособлено, окремо від інших напрямів і галузей. Інновація направлена на покращення, удосконалення будь-чого, тобто на розвиток. Тому далі більш детальніше розглянуто поняття «розвиток».

«Розвиток» - спрямовані та закономірні зміни матеріальних та нематеріальних об'єктів, які мають незворотний характер, внаслідок чого відбувається перехід від менш розвинених форм таких об'єктів до більш розвинених, вважає С. В. Мочерний.

Бусел В. Т. Надає своє трактування поняття «розвиток» - це процес, унаслідок якого відбувається зміна якості чого-небудь, перехід від одного якісного стану до іншого.

Акофф Р. стверджує, що «розвиток» характеризується перш за все якісними змінами: покращення технологічної оснащеності виробництва, підвищення кваліфікації працівників, зміна принципів та механізмів управління.

Наступна група авторів розглядають розвиток як сукупність кількісних, структурних та якісних змін

Б. Л. Кучин справедливо зазначає, що «розвиток» – це взаємопов'язані зміни якісних, кількісних та структурних категорій в системі.

Єрмейчук Р. А. визначає «розвиток» як збалансовані кількісні, структурні і якісні зміни, які відповідають цілям підприємства і враховують обмеження, що накладаються зовнішнім середовищем і потенціалом підприємства.

Якщо скомпонувати поняття «інновації» і «розвиток», то в результаті отримаємо інноваційний розвиток, який визначається як:

- неперервний процес якісних змін у структурі виробництва або соціальної сфери в результаті створення, застосування та розповсюдження нових знань, машин, технологій;
- процес господарювання, що спирається на безупинні пошук і використання нових способів і сфер реалізації потенціалу підприємств ;
- неперервний процес впроваджуваних новинок, які ґрунтуються на нових інформаційних технологіях.

Таким чином, інноваційний розвиток – це вдосконалення системи на основі інновацій.

Як зазначалося раніше, інноваційний розвиток можна розглядати в двох ракурсах – країни і підприємства.

Інноваційний розвиток підприємства – це діяльність підприємства, що спирається на постійний пошук нових методів та засобів задоволення споживацьких потреб та підвищення ефективності господарювання. Розвиток, що передбачає розширення меж інноваційної діяльності та впровадження інновацій в усі сфери діяльності підприємства. Таке бачення надає Адаменко О.

Гумба Х. вважає, що інноваційний розвиток підприємства – це не тільки основний інноваційний процес, але і розвиток системи факторів та умов, необхідних для його здійснення, тобто інноваційного потенціалу..

Пілявоз Т. розглядає інноваційний розвиток підприємства, як процес цілеспрямованого, послідовного руху підприємства до збалансованого інноваційного стану під впливом синергетичної дії зовнішніх та внутрішніх факторів, що визначають стійкість організаційно - функціональної системи підприємства в умовах ринкової економіки, який характеризується результатом якості, досягнутим залежно від інтенсивності та швидкості інноваційних процесів на підприємстві..

Якщо розглядати інноваційний розвиток країни, то це вдосконалення системи (об'єкта) на основі інновацій. Горбач Л. М., Кобук А. Л. Стверджують, що інноваційний шлях розвитку країни можливий за умови повсюдного впровадження інновацій, інвестицій та впровадження інноваційних процесів, як основи ринкового господарювання, зокрема формування структури виробництва та його технічної бази, вдосконалення систем управління. Тому інноваційно-інвестиційний шлях розвитку економіки країни є одним із пріоритетних напрямків економічної політики держави. Саме ця стратегія здатна забезпечити економічний та технологічний прориви.

Як висновок, якщо порівнювати поняття «інноваційний розвиток підприємства» і «інноваційний розвиток країни», можна сказати, що поняття «інноваційний розвиток підприємства» вужче, за інноваційний розвиток країни, і є його складовою.

Список використаних джерел:

1. Чухрай Н. І., Лісовська Л. С. Управління інноваціями : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. 277 с
2. Управління інноваціями : навч. посіб. / Гуторов О. І., Михайлова Л. І., Шарко І. О., Турчина С. Г., Киричок О. В. Харків : Діса плюс, 2016. 266 с.
3. Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 448 с
4. Михайлишин Л. І. Дослідження інновацій як благ глобальної споживчої системи. Технологический аудит и резервы производства. 2016. №2/6(28). С. 52-56

Завадська І. К. АЛГОРИТМ ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ГРОМАДСЬКОГО КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ І ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ.....	48
Кордиш Д. Є., Шевченко С. О. ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ НА ОСНОВІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ТА МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ.....	50
Луняк В. Е. МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ЦИФРОВОГО ПЕРЕХОДУ В ЕКОНОМІЦІ ТА ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ УКРАЇНИ ЗА ВОЄННИХ УМОВ	51
Бизов С. С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ ЯК УМОВА СТАЛОГО ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ	53
Вайновський Є. О., Шевченко С. О. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ НАДАННЯ ГАРАНТІЙ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ ЯК ЧИННИК ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ .	54
Кравченко А. О. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ДЕРЖАВИ.....	56
Кузнєцов В. О., Шевченко С. О. МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ДЕРЖАВНИХ ПІСЛЯВОЄННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІЙ ТА ІНШІЙ СФЕРАХ УКРАЇНИ.....	59
Пасічник О. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	60
Пищулін В. М. ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ УПРАВЛІННЯ АЕРОПОРТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ.....	62
Золотухіна О. О. ВНЕСОК ХАРЧОВОЇ ІНДУСТРІЇ В МОДЕРНІЗАЦІЮ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	65
Сараєв Д. Ю., Заславська К. Г. АЛЬТЕРНАТИВНЕ ФІНАНСУВАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	67
Кізляр О. О. ПЕРСПЕКТИВА ВІДНОВЛЕННЯ МІСТ НА ПРИНЦИПАХ «SMART CITY»	70
Петченко М. В. ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРОДАЖАМИ АВІАЦІЙНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	73
Постольна Н. О. РИНОК ВІРТУАЛЬНИХ КАПІТАЛІВ УКРАЇНИ: ВРОВАДЖЕННЯ ТА РИЗИКИ.....	75
Кунічева Т. П. ПІДГОТОВКА КАДРІВ ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	78
Анісімова А. В., Курилова Н. М. СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ СКЛАДОВІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	80
Войтова К. В., Мельничук М. О. КАДРОВИЙ ОБЛІК В РЕАЛІЯХ ВОЄННОГО СТАНУ	82
Зміївська І. В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОБУДОВИ МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ПРОЦЕСІВ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СЕРЕДОВИЩІ MS EXCEL	84
Аштаєв О. С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ	86
Аштаєва Н. Л. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ.....	88
Рyлypenko Н. FUNCTIONALITY OF UKRAINIAN TOURISM DURING THE WAR.....	90